

## DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

23. januar 2019 (\*)

[Tekst berigtiget ved kendelse af 14. marts 2019]

»Præjudiciel forelæggelse – asylpolitik – kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse – forordning (EU) nr. 604/2013 – diskretionære klausuler – bedømmelseskriterier«

I sag C-661/17,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af High Court (ret i første instans, Irland) ved afgørelse af 21. november 2017, indgået til Domstolen den 27. november 2017, i sagen

**M.A.,**

**S.A.,**

**A.Z.**

mod

**International Protection Appeals Tribunal,**

**Minister for Justice and Equality**

**Attorney General,**

**Ireland,**

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling),

sammensat af vicepræsidenten, R. Silva de Lapuerta, som fungerende formand for Første Afdeling, og dommerne J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, E. Regan og C.G. Fernlund (refererende dommer),

generaladvokat: E. Tanchev,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- M.A., S.A. og A.Z. ved M. de Blacam, SC, og G. O'Halloran, BL,
- [Tekst berigtiget ved kendelse af 14. marts 2019] Irland ved M. Browne, G. Hodge og A. Joyce, som befuldmægtigede, bistået af S.-J. Hillery, BL, og M.D. Conlan Smyth, SC,

- den tyske regering ved T. Henze og R. Kanitz, som befuldmægtigede,
- den nederlandske regering ved J. Hoogveld og M.K. Bulterman, som befuldmægtigede,
- Det Forenede Kongeriges regering ved C. Brodie, S. Brandon og D. Blundell, som befuldmægtigede, bistået af J. Holmes, QC,
- Europa-Kommissionen ved M. Wilderspin og M. Condou-Durande, som befuldmægtigede,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

### **Dom**

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 6 og 17, artikel 20, stk. 3, og artikel 27, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 604/2013 af 26. juni 2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandsstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne (EUT 2013, L 180, s. 31, herefter »Dublin III-forordningen«).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem M.A., S.A. og A.Z. på den ene side og International Protection Appeals Tribunal (ankenævn i sager om international beskyttelse, Irland), Minister for Justice and Equality (justits- og ligestillingsministeren, Irland), Attorney General (Irland) og Ireland (Irland) på den anden side vedrørende den afgørelse om overførsel, der er truffet over for dem inden for rammerne af Dublin III-forordningen.

### **Retsforskrifter**

#### ***Folkeretten***

##### *Genèvekonventionen*

- 3 Konventionen om flygtnings retsstilling, som blev undertegnet i Genève den 28. juli 1951 (*United Nations Treaty Series*, bind 189, s. 150, nr. 2545 (1954), herefter »Genèvekonventionen«), trådte i kraft den 22. april 1954. Den er blevet suppleret ved protokollen vedrørende flygtnings retsstilling, indgået i New York den 31. januar 1967 (herefter »1967-protokollen«), der trådte i kraft den 4. oktober 1967.
- 4 Alle medlemsstaterne er kontraherende parter i Genèvekonventionen og 1967-protokollen, ligesom Republikken Island, Fyrstendømmet Liechtenstein, Kongeriget Norge og Det Schweiziske Forbund. Den Europæiske Union er hverken kontraherende part i Genèvekonventionen eller 1967-protokollen, men artikel 78 TEUF og artikel 18 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«) fastsætter, at asylretten bl.a. sikres under iagttagelse af denne konvention og denne protokol.

#### *EMRK*

- 5 Den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4. november 1950 (herefter »EMRK«), er en international multilateral aftale, der blev indgået inden for Europarådet, og som trådte i kraft den 3. september 1953. Samtlige medlemmer af Europarådet, herunder alle EU-medlemsstaterne, er høje kontraherende parter i konventionen.
- 6 EMRK's artikel 3 fastsætter, at »[i]ngen må underkastes tortur og ej heller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf«.

### ***EU-retten***

#### *Chartret*

- 7 Chartrets artikel 4 bestemmer:
- »Ingen må underkastes tortur, ej heller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.«
- 8 Chartrets artikel 47, stk. 1, har følgende ordlyd:
- »Enhver, hvis rettigheder og friheder som sikret af EU-retten er blevet krænket, skal have adgang til effektive retsmidler for en domstol under overholdelse af de betingelser, der er fastsat i denne artikel.«
- 9 Chartrets artikel 52, stk. 3, fastsætter:
- »I det omfang dette charter indeholder rettigheder svarende til dem, der er sikret ved [EMRK], har de samme betydning og omfang som i konventionen. Denne bestemmelse er ikke til hinder for, at EU-retten kan yde en mere omfattende beskyttelse.«

#### *Dublin III-forordningen*

- 10 Indledningsvis bemærkes, at Amsterdamtraktaten af 2. oktober 1997 indførte artikel 63 i EF-traktaten, som gav Det Europæiske Fællesskab kompetence til at vedtage de foranstaltninger, som blev anbefalet af Det Europæiske Råd på dets særlige møde den 15. og 16. oktober 1999 i Tammerfors (Finland) vedrørende oprettelsen af et fælles europæisk asylsystem. Vedtagelsen af denne bestemmelse gjorde det muligt i forholdet mellem medlemsstaterne, med undtagelse af Kongeriget Danmark, at erstatte konventionen om fastsættelse af, hvilken stat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning, der indgives i en af De Europæiske Fællesskabers medlemsstater, der blev undertegnet i Dublin den 15. juni 1990 (EFT 1997, C 254, s. 1), med Rådets forordning (EF) nr. 343/2003 af 18. februar 2003 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning, der er indgivet af en tredjelandstatsborger i en af medlemsstaterne (EUT 2003, L 50, s. 1), der trådte i kraft den 17. marts 2003. Dublin III-forordningen, der trådte i kraft den 19. juli 2013 og blev vedtaget på grundlag af artikel 78, stk. 2, litra e), TEUF, har nu erstattet forordning nr. 343/2003.
- 11 Første til femte betragtning til Dublin III-forordningen er affattet således:
- »(1) Der skal foretages en række substansændringer i [...] forordning [...] nr. 343/2003 [...]. Forordningen bør af klarhedshensyn omarbejdes.
- (2) En fælles politik på asylområdet, herunder et fælles europæisk asylsystem, er en grundlæggende del af Den Europæiske Unions målsætning om gradvis at indføre et

område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, der er åbent for alle, som på grund af omstændighederne legitimt søger beskyttelse i Unionen.

- (3) Det Europæiske Råd nåede på sit særlige møde i Tammerfors den 15.-16. oktober 1999 til enighed om at arbejde i retning af at oprette et fælles europæisk asylsystem, som bygger på en fuldstændig og inklusiv anvendelse af Genèvekonventionen [...] som suppleret ved [1967-protokollen], hvorved det sikres, at ingen sendes tilbage til forfølgelse, dvs. fastholdelse af non-refoulement-princippet. I denne henseende, og uden at dette berører ansvarlighedskriterierne i denne forordning, betragtes medlemsstaterne, der alle efterlever non-refoulement-princippet, som sikre lande for tredjelandstatsborgere.
- (4) I konklusionerne fra Tammerfors præciseres det også, at det fælles europæiske asylsystem på kort sigt bør omfatte en klar og brugbar metode til fastsættelse af, hvilken stat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning.
- (5) En sådan metode bør baseres på kriterier, der er objektive og retfærdige for både medlemsstaterne og de pågældende personer. Den bør især gøre det muligt hurtigt at afgøre, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, for at sikre en effektiv adgang til procedurerne om meddelelse af international beskyttelse og for ikke at bringe målet om en hurtig behandling af ansøgninger om international beskyttelse i fare.«

12 Følgende fremgår af 13.-17. betragtning til denne forordning:

- »(13) I overensstemmelse med FN's konvention om barnets rettigheder fra 1989 og med [chartret] bør medlemsstaterne først og fremmest tage hensyn til barnets tarv ved anvendelsen af denne forordning. [...]
- (14) I overensstemmelse med [EMRK] og med [chartret] bør hensynet til familielivet indgå som et primært hensyn i forbindelse med medlemsstaternes anvendelse af denne forordning.
- (15) En medlemsstats samlede behandling af ansøgningerne om international beskyttelse fra medlemmerne af en familie gør det muligt at sikre, at ansøgningerne behandles grundigt, og at de afgørelser, der træffes om dem, stemmer overens, og at medlemmerne af en familie ikke adskilles.
- (16) For at sikre fuld overholdelse af princippet om familiens enhed og barnets tarv bør eksistensen af et afhængighedsforhold mellem en ansøger og vedkommendes barn, søskende eller forældre på grund af ansøgerens graviditet eller fødsel, sundhedstilstand eller høje alder være et bindende ansvarskriterium. Når ansøgeren er en uledsaget mindreårig, bør tilstedeværelsen af et familiemedlem eller en slægtning på en anden medlemsstats område, som kan tage sig af vedkommende, også være et bindende ansvarskriterium.
- (17) Enhver medlemsstat bør kunne fravige ansvarskriterierne, navnlig af humanitære og menneskelige grunde, for at sammenføre familiemedlemmer, slægtninge eller andre familierelationer og behandle en ansøgning om international beskyttelse, som er indgivet til den eller til en anden medlemsstat, selv om denne behandling ikke er dens ansvar i henhold til de bindende kriterier, som er fastsat i denne forordning.«

13 Følgende fremgår af 19., 32., 39. og 41. betragtning til nævnte forordning:

»(19) For at sikre en effektiv beskyttelse af de pågældende personers rettigheder bør der fastlægges retsgarantier og en ret til adgang til effektive retsmidler i forbindelse med afgørelser vedrørende overførsler til den ansvarlige medlemsstat, jf. navnlig [chartrets] artikel 47 [...]. Med henblik på at sikre, at folkeretten overholdes, bør adgangen til effektive retsmidler i forbindelse med sådanne afgørelser omfatte både undersøgelsen af anvendelsen af denne forordning og af den retlige og faktiske situation i den medlemsstat, som ansøgeren overføres til.

[...]

(32) Hvad angår behandlingen af personer, der er omfattet af denne forordnings anvendelsesområde, er medlemsstaterne bundet af deres forpligtelser i henhold til folkeretlige instrumenter, herunder relevant retspraksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

[...]

(39) Denne forordning respekterer de grundlæggende rettigheder og følger de principper, som særlig [chartret] anerkender. Denne forordning tilsigter navnlig, at den asylret, der er sikret ved chartrets artikel 18, og de rettigheder, der anerkendes i chartrets artikel 1, 4, 7, 24 og 47, respekteres fuldt ud. Denne forordning bør derfor anvendes i overensstemmelse hermed.

[...]

(41) I medfør af artikel 3 og artikel 4a, stk. 1, i protokol nr. 21 om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling for så vidt angår området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, der er knyttet som bilag til TEU og til TEUF, har disse medlemsstater meddelt, at de ønsker at deltage i vedtagelsen og anvendelsen af denne forordning.«

14 Samme forordnings artikel 1 bestemmer:

»I denne forordning fastsættes kriterierne og procedurerne til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne [...].«

15 Dublin III-forordningens artikel 3 bestemmer:

»1. Medlemsstaterne behandler enhver ansøgning om international beskyttelse fra en tredjelandstatsborger eller statsløs, der indgiver en ansøgning på en af medlemsstaternes område, herunder ved grænsen eller i transitområderne. En ansøgning behandles kun af den medlemsstat, som er ansvarlig efter kriterierne i kapitel III.

2. Kan det ikke på grundlag af kriterierne i denne forordning afgøres, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, er det den første medlemsstat, som ansøgningen om international beskyttelse indgives til, der er ansvarlig for behandlingen.

Er det umuligt at overføre en ansøger til den medlemsstat, der primært er udpeget som ansvarlig, fordi der er væsentlige grunde til at tro, at der er systemfejl i asylproceduren og i modtagelsesforholdene for ansøgere i den pågældende medlemsstat, som medfører en risiko for umenneskelig eller nedværdigende behandling som defineret i [chartrets] artikel 4 [...], skal den medlemsstat, der træffer afgørelsen, fortsætte med at undersøge kriterierne i kapitel III for at fastslå, om en anden medlemsstat kan udpeges som ansvarlig.

Kan en overførsel ikke gennemføres i medfør af dette stykke til nogen medlemsstat, der er udpeget på grundlag af kriterierne i kapitel III, eller til den første medlemsstat, hvor ansøgningen blev indgivet, bliver den medlemsstat, der træffer afgørelsen, den ansvarlige medlemsstat.

3. Enhver medlemsstat bevarer muligheden for at sende en ansøger til et sikkert tredjeland under overholdelse af de regler og garantier, som er fastsat i direktiv 2013/32/EU.«

16 Forordningens artikel 6 med overskriften »Garantier for mindreårige« fastsætter:

»1. Barnets tarv skal være et primært hensyn for medlemsstaterne i forbindelse med alle de procedurer, som er fastsat i denne forordning.

[...]

3. Ved vurderingen af barnets tarv samarbejder medlemsstaterne tæt med hinanden og tager navnlig behørigt hensyn til følgende faktorer:

a) mulighederne for familiesammenføring

[...]

4. Med henblik på anvendelsen af artikel 8 træffer den medlemsstat, hvor den uledsagede mindreårige indgav ansøgningen om international beskyttelse, hurtigst muligt passende foranstaltninger til at identificere den uledsagede mindreåriges familiemedlemmer, søskende eller slægtninge på medlemsstaternes område, samtidig med at den varetager barnets tarv.

[...]«

17 Nævnte forordnings artikel 7, stk. 1 og 2, der findes i dennes kapitel III, fastsætter:

»1. Kriterierne for afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, finder anvendelse i den rækkefølge, der er fastsat i dette kapitel.

2. Afgørelsen af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig efter kriterierne i dette kapitel, sker på grundlag af situationen på det tidspunkt, hvor ansøgeren for første gang indgav sin ansøgning om international beskyttelse til en medlemsstat.«

18 Samme forordnings artikel 8, stk. 1, bestemmer:

»Er ansøgeren en uledsaget mindreårig, er det den medlemsstat, hvor et af vedkommendes familiemedlemmer eller en af vedkommendes søskende opholder sig lovligt, der er ansvarlig, under forudsætning af, at dette tjener den mindreåriges tarv bedst. Er ansøgeren en gift mindreårig, hvis ægtefælle ikke opholder sig lovligt på medlemsstaternes område, er det den medlemsstat, hvor vedkommendes far, mor eller en anden voksen, der er ansvarlig for den mindreårige i henhold til medlemsstatens lov eller praksis, eller en af vedkommendes søskende, har lovligt ophold, der er den ansvarlige medlemsstat.«

19 Dublin III-forordningens artikel 11 med overskriften »Procedure for familier« fastsætter:

»Hvis flere familiemedlemmer og/eller mindreårige ugifte søskende indgiver en ansøgning om international beskyttelse i samme medlemsstat på samme tidspunkt eller på tidspunkter, der ligger tilstrækkelig tæt på hinanden til, at procedurerne til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, kan gennemføres samlet, og hvis anvendelsen af kriterierne i

denne forordning ville medføre, at de ville blive adskilt, baseres afgørelsen af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, på følgende bestemmelser:

- a) Den medlemsstat, som efter kriterierne er ansvarlig for overtagelsen af det største antal familiemedlemmer og/eller mindreårige ugifte søskende, er ansvarlig for behandlingen af ansøgningerne om international beskyttelse fra dem alle.
- b) Hvis litra a) ikke kan anvendes, er det den medlemsstat, som efter kriterierne er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen fra det ældste medlem af familien, der er ansvarlig.«

20 Forordningens artikel 17 med overskriften »Diskretionære klausuler« er affattet således:

»1. Uanset artikel 3, stk. 1, kan enhver medlemsstat beslutte at behandle en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandsstatsborger eller en statsløs, selv om behandlingen af ansøgningen ikke påhviler den efter kriterierne i denne forordning.

Den medlemsstat, der beslutter at behandle en ansøgning om international beskyttelse i medfør af dette stykke, bliver den ansvarlige medlemsstat og påtager sig de forpligtelser, der er forbundet med dette ansvar. [...]«

21 Nævnte forordnings artikel 20, stk. 3, bestemmer:

»Ved anvendelsen af denne forordning betragtes den situation, som et mindreårigt barn, der ledsager ansøgeren, og som falder ind under definitionen af et familiemedlem, befinder sig i, som værende uløseligt forbundet med den situation, som den pågældendes familiemedlem befinder sig i, og ansvaret for denne situation påhviler den medlemsstat, som er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen om international beskyttelse fra det pågældende familiemedlem, selv når den mindreårige ikke selv er ansøger, forudsat at det tjener den mindreåriges tarv bedst. På samme måde behandles børn født efter ansøgernes ankomst til medlemsstaternes område, uden at det er nødvendigt at indlede en ny procedure for overtagelse af ansvaret for dem.«

22 Samme forordnings artikel 27, stk. 1, fastsætter:

»Ansøgeren eller en anden person som omhandlet i artikel 18, stk. 1, litra c) eller d), har ret til effektive retsmidler i form af klage eller indbringelse for en domstol eller et domstolslignende organ af de faktiske og retlige forhold mod en afgørelse om overførsel.«

23 Dublin III-forordningens artikel 29, stk. 1 og 2, bestemmer:

»1. Overførslen af ansøgeren [...] fra den anmodende medlemsstat til den ansvarlige medlemsstat sker i overensstemmelse med den anmodende medlemsstats nationale ret efter samråd mellem de berørte medlemsstater, så snart det er praktisk muligt og senest seks måneder efter [...]

[...]

2. Finder overførslen ikke sted inden for fristen på seks måneder, fritages den ansvarlige medlemsstat for sine forpligtelser til at overtage eller tilbagetage den pågældende, og ansvaret overføres så til den anmodende medlemsstat. [...]«

24 Forordningens artikel 35, stk. 1, bestemmer:

»Hver medlemsstat skal straks meddele Kommissionen, hvilke specifikke myndigheder der har ansvaret for gennemførelsen af de forpligtelser, der følger af denne forordning, og eventuelle ændringer vedrørende disse myndigheder. Medlemsstaterne sikrer, at disse myndigheder har tilstrækkelige ressourcer til at opfylde deres opgaver, herunder besvarelsen af anmodninger om oplysninger, overtagelse og tilbagetagelse af ansøgere inden for de fastsatte frister.«

### *Irsk ret*

- 25 Den nationale lovgivning, der finder anvendelse, er European Union (Dublin System) Regulations 2014 S.I. No. 525 af 2014 (bekendtgørelse af 2014 om Den Europæiske Union (Dublinsystemet)) (S.I. nr. 525/2014, herefter »Regulations 2014«). De mest relevante bestemmelser i Regulations 2014 for så vidt angår den foreliggende sag er følgende:
- 26 Regulation 2(2) bestemmer, at et ord eller udtryk, der er anvendt i Regulations 2014 og også er anvendt i Dublin III-forordningen, skal have samme betydning, som det har i EU-forordningen.
- 27 Udtrykket »afgørelse om overførsel« er defineret i regulation 2(1) som en afgørelse fra Refugee Applications Commissioner (myndighed med ansvar for behandling af asylansøgninger, Irland, herefter »asylmyndigheden«) i overensstemmelse med Dublin III-forordningen om at overføre en ansøger, når staten, i det foreliggende tilfælde Irland, er den anmodende medlemsstat, og den anmodede medlemsstat har accepteret at overtage eller tilbagetage ansøgeren.
- 28 Regulation 3(1) fastsætter, at asylmyndigheden udfører de opgaver, der påhviler en medlemsstat, der træffer afgørelsen om, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, en anmodende medlemsstat og en anmodet medlemsstat. Regulation 3(2) bestemmer, at justits- og ligestillingsministeren udfører en overførende medlemsstats opgaver.
- 29 Ifølge regulation 3(3) udfører asylmyndigheden alle de opgaver, der er nævnt i Dublin III-forordningens artikel 6, der selv henviser til hensynet til barnets tarv »i forbindelse med alle de procedurer, som er fastsat i denne forordning«.
- 30 Ifølge regulation 6(1) kan en ansøger påklage en afgørelse om overførsel.
- 31 Regulation 6(9) bestemmer, at ankenævnet opretholder eller annullerer afgørelsen om overførsel.

### **Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål**

- 32 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at S.A., der er tredjelandstatsborger, er indrejst til Det Forenede Kongerige på et studentervisum i løbet af 2010, og at M.A., der ligeledes er tredjelandstatsborger, sluttede sig til hende efter at have opnået et visum som afhængig person. Deres barn, A.Z., er født i Det Forenede Kongerige i februar 2014. Forældrene fornyede deres visa årligt, indtil S.A.'s uddannelsessted lukkede, hvilket medførte, at deres visa udløb.
- 33 S.A. og M.A. rejste derefter til Irland, hvor de den 12. januar 2016 indgav ansøgninger om asyl. Ansøgningen vedrørende barnet blev medtaget i moderens ansøgning.



- 34 Den 7. april 2016 fremsendte asylmyndigheden en anmodning om overtagelse af disse asylansøgninger på grundlag af Dublin III-forordningen til Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland.
- 35 Den 1. maj 2016 accepterede denne medlemsstat at overtage nævnte ansøgninger.
- 36 S.A. og M.A. rejste problemstillinger over for asylmyndigheden vedrørende M.A.'s helbredsproblemer såvel som det forhold, at barnet var under udredning ved Health Service Executive (sundhedsmyndighed, Irland) vedrørende et helbredsproblem.
- 37 Asylmyndigheden anbefalede overførsel til Det Forenede Kongerige, idet det i en afgørelse, der gik S.A. og M.A. imod, udtalte, at der ikke var grundlag for at lade Dublin III-forordningens artikel 17 finde anvendelse.
- 38 S.A. og M.A. påklagede afgørelsen om overførsel til International Protection Appeals Tribunal (ankenævn i sager om international beskyttelse), idet de hovedsageligt baserede sig på denne artikel 17 og på anbringender med tilknytning til Det Forenede Kongeriges udtræden af Unionen.
- 39 Den 10. januar 2017 opretholdt dette nævn afgørelsen om overførsel efter at have bemærket, at det ikke havde kompetence til at udøve skønnet i henhold til nævnte artikel 17. Det forkastede desuden argumenterne vedrørende Det Forenede Kongeriges udtræden af Unionen med henvisning til, at den relevante situation for bedømmelsen af lovligheden af denne afgørelse var den, der forelå på det tidspunkt, hvor den skulle træffe afgørelse.
- 40 S.A. og M.A. indbragte derefter sagen for High Court (ret i første instans, Irland).
- 41 Denne ret er af den opfattelse, at det for at løse den tvist, der er indbragt for den, principielt først skal fastslås, hvilke indvirkninger processen vedrørende Det Forenede Kongeriges udtræden af Unionen kan have for Dublinsystemet.
- 42 Den forelæggende ret har desuden anført, at den ordlyd, der anvendes i Regulations 2014, som gentager Dublin III-forordningens ordlyd, skal have samme betydning som sidstnævnte. Den forelæggende ret har derfor heraf udledt, at det er nødvendigt at fortolke Dublin III-forordningen med henblik på at løse den tvist, der verserer for den.
- 43 Under disse omstændigheder har High Court (ret i første instans) besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) Når en national beslutningstager behandler overførsel af en beskyttet ansøger i henhold til [Dublin III-forordningen] til Det Forenede Kongerige, skal den pågældende da ved behandlingen af problemstillinger i forhold til skønnet i henhold til [denne forordnings] artikel 17 og/eller problemstillinger vedrørende ethvert spørgsmål om beskyttelse af grundlæggende rettigheder i Det Forenede Kongerige se bort fra omstændigheder, som de foreligger på tidspunktet for en sådan behandling, i forhold til Det Forenede Kongeriges foreslåede udtræden af [Den Europæiske Union]?
  - 2) Omfatter begrebet »medlemsstat, der træffer afgørelsen«, i [Dublin III-forordningen] rollen for den medlemsstat, der udøver den beføjelse, der er anerkendt i eller tildelt ved forordningens artikel 17?
  - 3) Omfatter en medlemsstats opgaver i henhold til [Dublin III-forordningens] artikel 6 [...] den [skøns]beføjelse, der er anerkendt i eller tildelt ved forordningens artikel 17?

- 4) Finder begrebet om et effektivt retsmiddel anvendelse på en førsteinstansafgørelse i henhold til [Dublin III-forordningens] artikel 17 [...], således at en appel eller et tilsvarende retsmiddel skal stå til rådighed til prøvelse af en sådan afgørelse, og/eller således at national lovgivning, der giver mulighed for en appelprocedure til prøvelse af en førsteinstansafgørelse i henhold til forordningen, skal forstås som omfattende en appel af en afgørelse i henhold til artikel 17?
- 5) Har [Dublin III-forordningens] artikel 20, stk. 3, [...] den virkning, at hvis der ikke findes beviser, der kan afkræfte en formodning om, at barnets tarv er bedst tjent, hvis det pågældende barns situation behandles som uadskillelig fra forældrenes, da behøver den nationale beslutningstager ikke tage stilling til barnets tarv særskilt i forhold til forældrene som en separat problemstilling eller som udgangspunkt for en overvejelse af, om overførslen bør finde sted?«

### **Retsforhandlingerne for Domstolen**

- 44 Den forelæggende ret har anmodet om, at nærværende sag undergives den præjudicielle hasteprocedure i henhold til artikel 23a i statuten for Den Europæiske Unions Domstol. Subsidiært har den forelæggende ret anmodet Domstolen om at undergive sagen den fremskyndede procedure i henhold til artikel 105, stk. 1, i Domstolens procesreglement.
- 45 Hvad for det første angår anmodningen om den præjudicielle hasteprocedure har Domstolen den 4. december 2017 efter forslag fra den refererende dommer og efter at have hørt generaladvokaten besluttet ikke at efterkomme denne anmodning.
- 46 Hvad for det andet angår anmodningen om at undergive sagen den fremskyndede procedure i henhold til artikel 105, stk. 1, i Domstolens procesreglement har Domstolens præsident ved kendelse af 20. december 2017, M.A. m.fl. (C-661/17, ikke trykt i Sml., EU:C:2017:1024), besluttet ikke at tage anmodningen til følge.

### **Om de præjudicielle spørgsmål**

#### ***Formaliteten***

- 47 Irland har anført, at retsvirkningerne af Det Forenede Kongeriges eventuelle udtræden af Unionen endnu ikke er kendte, hvorfor spørgsmålene om sådanne konsekvenser bør anses for at være hypotetiske. Enhver afgørelse, som Domstolen kunne træffe på dette stadium hvad angår situationen, sådan som den vil foreligge efter det tidspunkt, hvor det forventes, at denne medlemsstat ophører med at være en EU-medlemsstat, ville således være af hypotetisk karakter. Ifølge fast retspraksis (dom af 27.2.2014, Pohotovost', C-470/12, EU:C:2014:101, præmis 27 og 29) besvarer Domstolen ikke spørgsmål af hypotetisk eller vejledende karakter.
- 48 I denne henseende bemærkes, at det følger af fast retspraksis, at proceduren efter artikel 267 TEUF er et middel til samarbejde mellem Domstolen og de nationale retter, som giver Domstolen mulighed for at forsyne de nationale retter med de elementer vedrørende fortolkningen af EU-retten, som er nødvendige for, at de kan afgøre de for dem verserende tvister (dom af 8.12.2016, Eurosanamientos m.fl., C-532/15 og C-538/15, EU:C:2016:932, præmis 26 og den deri nævnte retspraksis).
- 49 Inden for rammerne af dette samarbejde tilkommer det udelukkende den nationale ret, for hvilken en tvist er indbragt, og som har ansvaret for den retsafgørelse, der skal træffes, på

grundlag af omstændighederne i den konkrete sag at vurdere, såvel om en præjudiciel afgørelse er nødvendig for, at den kan afsige dom, som relevansen af de spørgsmål, den forelægger Domstolen. Når de stillede spørgsmål vedrører fortolkningen af EU-retten, er Domstolen derfor principielt forpligtet til at træffe afgørelse herom (dom af 8.12.2016, Eurosaneamientos m.fl., C-532/15 og C-538/15, EU:C:2016:932, præmis 27 og den deri nævnte retspraksis).

- 50 Det følger heraf, at der gælder en formodning for, at de spørgsmål om en fortolkning af EU-retten, som den nationale ret har stillet på det retlige og faktiske grundlag, som den har fastlagt inden for sit ansvarsområde, er relevante, hvorfor det ikke tilkommer Domstolen at efterprøve rigtigheden heraf. Domstolen kan kun afvise en anmodning fra en national ret, såfremt det klart fremgår, at den ønskede fortolkning af EU-retten savner enhver forbindelse med realiteten i hovedsagen eller dennes genstand, når problemet er hypotetisk, eller når Domstolen ikke råder over de faktiske og retlige oplysninger, som er nødvendige for, at den kan foretage en sagligt korrekt besvarelse af de stillede spørgsmål (dom af 8.12.2016, Eurosaneamientos m.fl., C-532/15 og C-538/15, EU:C:2016:932, præmis 28 og den deri nævnte retspraksis).
- 51 I den foreliggende sag bemærkes, at den forelæggende ret detaljeret har redegjort for grunden til, at den er af den opfattelse, at det for at træffe afgørelse i den tvist, der er indbragt for den, er nødvendigt at analysere de virkninger, som Det Forenede Kongeriges eventuelle udtræden af Unionen måtte have i forbindelse med Dublin III-forordningen.
- 52 På denne baggrund forekommer den fortolkning, som den forelæggende ret har anmodet om, ikke uden relevans for løsningen af den tvist, der verserer for den. De spørgsmål, som High Court (ret i første instans) har forelagt, skal derfor besvares.

### ***Realiteten***

#### *Det første spørgsmål*

- 53 Med sit første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om Dublin III-forordningens artikel 17, stk. 1, skal fortolkes således, at den omstændighed, at en medlemsstat, der er udpeget som »ansvarlig« som omhandlet i denne forordning, har meddelt sin beslutning om at udtræde af Unionen i overensstemmelse med artikel 50 TEU, forpligter den medlemsstat, der træffer afgørelsen om, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, til selv i henhold til den i artikel 17, stk. 1, fastsatte diskretionære klausul at behandle den omhandlede ansøgning om beskyttelse.
- 54 I denne henseende bemærkes, at en medlemsstats meddelelse om sin beslutning om at udtræde af Unionen i overensstemmelse med artikel 50 TEU ikke har til virkning at bringe anvendelsen af EU-retten til ophør i denne medlemsstat, og at EU-retten følgelig fortsat finder fuld anvendelse i denne stat indtil dennes faktiske udtræden af Unionen (dom af 19.9.2018, RO, C-327/18 PPU, EU:C:2018:733, præmis 45).
- 55 Som det fremgår af denne doms præmis 10, erstattede Dublin III-forordningen forordning nr. 343/2003. Hvad angår den i førstnævnte forordnings artikel 17, stk. 1, fastsatte diskretionære klausul har Domstolen allerede præciseret, at da ordlyden af denne bestemmelse i det væsentlige svarer til ordlyden af den suverænitetklausul, der var indeholdt i artikel 3, stk. 2, i forordning nr. 343/2003, kan fortolkningen af sidstnævnte bestemmelse også overføres til Dublin III-forordningens artikel 17, stk. 1 (dom af 16.2.2017, C.K. m.fl., C-578/16 PPU, EU:C:2017:127, præmis 53).

- 56 Det fremgår af Dublin III-forordningens artikel 3, stk. 1, at en ansøgning om international beskyttelse kun behandles af den medlemsstat, som er ansvarlig efter kriterierne i denne forordnings kapitel III.
- 57 Uanset denne artikel 3, stk. 1, fastsætter nævnte forordnings artikel 17, stk. 1, at enhver medlemsstat kan beslutte at behandle en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandsstatsborger eller en statsløs, selv om behandlingen af ansøgningen ikke påhviler den efter sådanne kriterier.
- 58 Det fremgår klart af ordlyden af Dublin III-forordningens artikel 17, stk. 1, at denne bestemmelse er af fakultativ karakter, for så vidt som den overlader det til enhver medlemsstats skøn at beslutte at behandle en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet, selv om denne behandling ikke påhviler den efter de kriterier til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, som er defineret i denne forordning. Udøvelsen af denne mulighed er desuden ikke undergivet nogen særlig betingelse (jf. i denne retning dom af 30.5.2013, Halaf, C-528/11, EU:C:2013:342, præmis 36). Nævnte mulighed tilsigter at gøre det muligt for hver medlemsstat selvstændigt ud fra politiske, humanitære eller praktiske overvejelser at beslutte at acceptere at behandle en ansøgning om international beskyttelse, selv om den ikke er ansvarlig efter forordningens kriterier (dom af 4.10.2018, Fathi, C-56/17, EU:C:2018:803, præmis 53).
- 59 Henset til rækkevidden af den skønsbeføjelse, som medlemsstaterne således er tillagt, tilkommer det den pågældende medlemsstat at afgøre, under hvilke omstændigheder den ønsker at gøre brug af den mulighed, der tillægges ved den i Dublin III-forordningens artikel 17, stk. 1, fastsatte diskretionære klausul, og at acceptere selv at behandle en ansøgning om international beskyttelse, som den ikke er ansvarlig for efter de kriterier, der er defineret i denne forordning.
- 60 Denne konstatering hænger desuden sammen med dels Domstolens praksis vedrørende de fakultative bestemmelser, hvorefter disse bestemmelser indrømmer medlemsstaterne en vid skønsbeføjelse (dom af 10.12.2013, Abdullahi, C-394/12, EU:C:2013:813, præmis 57 og den deri nævnte retspraksis), dels med formålet med nævnte artikel 17, stk. 1, nemlig at opretholde medlemsstaternes prærogativer med hensyn til udøvelse af retten til at give international beskyttelse (dom af 5.7.2018, X, C-213/17, EU:C:2018:538, præmis 61 og den deri nævnte retspraksis).
- 61 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det første spørgsmål besvares med, at Dublin III-forordningens artikel 17, stk. 1, skal fortolkes således, at den omstændighed, at en medlemsstat, der er udpeget som »ansvarlig« som omhandlet i denne forordning, har meddelt sin beslutning om at udtræde af Unionen i overensstemmelse med artikel 50 TEU, ikke forpligter den medlemsstat, der træffer afgørelsen om, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, til selv i henhold til den i denne artikel 17, stk. 1, fastsatte diskretionære klausul at behandle den omhandlede ansøgning om beskyttelse.

*Det andet spørgsmål*

- 62 Det fremgår af de sagsakter, som Domstolen råder over, at det andet spørgsmål hviler på den præmis, at det i Irland er asylmyndigheden, der afgør, hvilken medlemsstat der er ansvarlig efter de kriterier, der er defineret i Dublin III-forordningen, mens anvendelsen af den i denne forordnings artikel 17, stk. 1, fastsatte diskretionære klausul henhører under justits- og ligestillingsministeren.
- 63 På denne baggrund må det antages, at den forelæggende ret med sit andet spørgsmål nærmere bestemt ønsker oplyst, om Dublin III-forordningen skal fortolkes således, at den

kræver, at afgørelsen af, hvilken stat der er ansvarlig i henhold til de i denne forordning definerede kriterier, og anvendelsen af den i nævnte forordnings artikel 17, stk. 1, fastsatte diskretionære klausul varetages af den samme nationale myndighed.

- 64 Det bemærkes først, at det fremgår af Domstolens praksis, at den skønsbeføjelse, som medlemsstaterne tillægges ved Dublin III-forordningens artikel 17, stk. 1, er en integrerende del af procedurerne til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning som fastsat i denne forordning. Den afgørelse, som en medlemsstat træffer på grundlag af denne bestemmelse, om at behandle eller undlade at behandle en ansøgning om international beskyttelse, som den ikke er ansvarlig for, henset til kriterierne i kapitel III i nævnte forordning, gennemfører EU-retten (jf. i denne retning dom af 16.2.2017, C.K. m.fl., C-578/16 PPU, EU:C:2017:127, præmis 53 og den deri nævnte retspraksis).
- 65 Dernæst skal det fastslås, at Dublin III-forordningen ikke desto mindre ikke indeholder nogen bestemmelse, der præciserer, hvilken myndighed der er kompetent til at træffe afgørelse i henhold til de i denne forordning definerede kriterier vedrørende afgørelsen af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, eller i henhold til den i nævnte forordnings artikel 17, stk. 1, fastsatte diskretionære klausul. Sidstnævnte præciserer heller ikke, om en medlemsstat skal overlade ansvaret for anvendelsen af sådanne kriterier og for anvendelsen af denne diskretionære klausul til den samme myndighed.
- 66 Til gengæld fastsætter Dublin III-forordningens artikel 35, stk. 1, at hver medlemsstat straks skal meddele Kommissionen, »hvilke specifikke myndigheder der har ansvaret« for gennemførelsen af de forpligtelser, der følger af denne forordning, og eventuelle ændringer vedrørende disse myndigheder.
- 67 Det følger for det første af denne bestemmelses ordlyd, at det tilkommer en medlemsstat at afgøre, hvilke nationale myndigheder der er kompetente til at anvende Dublin III-forordningen. For det andet indebærer udtrykket »hvilke specifikke myndigheder der har ansvaret« i denne artikel 35, at det står en medlemsstat frit for at overlade ansvaret for anvendelsen af de i denne forordning definerede kriterier vedrørende afgørelsen af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, og for anvendelsen af den i nævnte forordnings artikel 17, stk. 1, fastsatte »diskretionære klausul« til forskellige myndigheder.
- 68 Denne vurdering støttes desuden af andre bestemmelser i Dublin III-forordningen, såsom dens artikel 4, stk. 1, artikel 20, stk. 2 og 4, og artikel 21, stk. 3, hvori udtrykkene »dennes kompetente myndigheder«, »myndighederne«, »den pågældende medlemsstats kompetente myndigheder«, »de kompetente myndigheder i en medlemsstat« og »myndighederne i den anmodede medlemsstat« er blevet anvendt.
- 69 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det andet spørgsmål besvares med, at Dublin III-forordningen skal fortolkes således, at den ikke kræver, at afgørelsen af, hvilken stat der er ansvarlig efter de i denne forordning definerede kriterier, og anvendelsen af den i nævnte forordnings artikel 17, stk. 1, fastsatte diskretionære klausul varetages af den samme nationale myndighed.

#### *Det tredje spørgsmål*

- 70 Med sit tredje spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om Dublin III-forordningens artikel 6, stk. 1, skal fortolkes således, at den pålægger en medlemsstat, der efter de i denne forordning fastsatte kriterier ikke er ansvarlig for at behandle en ansøgning om international beskyttelse, at tage hensyn til barnets tarv og selv at behandle denne ansøgning i henhold til nævnte forordnings artikel 17, stk. 1.

- 71 Eftersom det allerede fremgår af nærværende doms præmis 58 og 59, at udøvelsen af den mulighed, som medlemsstaterne har med den i Dublin III-forordningens artikel 17, stk. 1, fastsatte diskretionære klausul, ikke er undergivet nogen særlig betingelse, og at det principielt tilkommer hver medlemsstat at afgøre, under hvilke omstændigheder den ønsker at gøre brug af denne mulighed og at acceptere selv at behandle en ansøgning om international beskyttelse, som den ikke er ansvarlig for efter de i denne forordning definerede kriterier, skal det fastslås, at betragtningerne vedrørende barnets tarv heller ikke kan forpligte en medlemsstat til at gøre brug af nævnte mulighed og selv at behandle en ansøgning, som det ikke påhviler den at behandle.
- 72 Det følger heraf, at Dublin III-forordningens artikel 6, stk. 1, skal fortolkes således, at den ikke pålægger en medlemsstat, der efter de i denne forordning fastsatte kriterier ikke er ansvarlig for at behandle en ansøgning om international beskyttelse, at tage hensyn til barnets tarv og selv at behandle denne ansøgning i henhold til nævnte forordnings artikel 17, stk. 1.

*Det fjerde spørgsmål*

- 73 Med sit fjerde spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om Dublin III-forordningens artikel 27, stk. 1, skal fortolkes således, at den kræver, at der skal stå et retsmiddel til rådighed til prøvelse af afgørelsen om ikke at gøre brug af den i samme forordnings artikel 17, stk. 1, fastsatte mulighed.
- 74 Dublin III-forordningens artikel 27, stk. 1, bestemmer, at ansøgeren om international beskyttelse har ret til effektive retsmidler i form af klage eller indbringelse for en domstol eller et domstolslignende organ af de faktiske og retlige forhold mod en afgørelse om overførsel.
- 75 Denne artikel fastsætter således ikke udtrykkeligt noget retsmiddel vedrørende afgørelsen om ikke at gøre brug af den i forordningens artikel 17, stk. 1, fastsatte mulighed.
- 76 Målet om en hurtig behandling af ansøgninger om international beskyttelse, og navnlig en hurtig afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, der ligger til grund for den procedure, der er indført ved Dublin III-forordningen og er nævnt i femte betragtning til denne forordning, taler desuden for ikke at øge antallet af retsmidler.
- 77 Princippet om effektiv domstolsbeskyttelse udgør ganske vist et generelt EU-retligt princip, som nu er udtrykt i chartrets artikel 47 (dom af 10.7.2014, Telefónica og Telefónica de España mod Kommissionen, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, præmis 40 og den deri nævnte retspraksis), og hvorefter enhver, hvis rettigheder og friheder som sikret af EU-retten er blevet krænket, skal have adgang til effektive retsmidler for en domstol under overholdelse af de betingelser, der er fastsat i denne artikel.
- 78 Hvis en medlemsstat afslår at gøre brug af den i Dublin III-forordningens artikel 17, stk. 1, fastsatte diskretionære klausul, betyder dette dog nødvendigvis, at denne medlemsstat skal træffe en afgørelse om overførsel. Medlemsstatens afslag på at gøre brug af denne klausul kan i givet fald anfægtes i forbindelse med et retsmiddel til prøvelse af en afgørelse om overførsel.
- 79 Dublin III-forordningens artikel 27, stk. 1, skal følgelig fortolkes således, at den ikke kræver, at der skal stå et retsmiddel til rådighed til prøvelse af afgørelsen om ikke at gøre brug af den i denne forordnings artikel 17, stk. 1, fastsatte mulighed, idet dette ikke berører muligheden for, at denne afgørelse kan anfægtes i forbindelse med et retsmiddel til prøvelse af en afgørelse om overførsel.

- 80 For at give den forelæggende ret et brugbart svar, for så vidt som de forelagte spørgsmål i den foreliggende sag er knyttet til den omstændighed, at den medlemsstat, der er udpeget som ansvarlig efter de i Dublin III-forordningen definerede kriterier, har meddelt sin beslutning om at udtræde af Unionen i overensstemmelse med artikel 50 TEU, bemærkes desuden, at denne meddelelse, som det fremgår af nærværende doms præmis 54, ikke har til virkning at bringe anvendelsen af EU-retten til ophør i denne medlemsstat, og at EU-retten, herunder det fælles europæiske asylsystem, samt den gensidige tillid og formodningen for, at de grundlæggende rettigheder overholdes af medlemsstaterne, følgelig fortsat finder fuld anvendelse i nævnte medlemsstat indtil dennes faktiske udtræden af Unionen.
- 81 Det skal desuden tilføjes, at i overensstemmelse med Domstolens praksis bør overførslen af en ansøger til en sådan medlemsstat ikke foretages, hvis der er væsentlige grunde til at tro, at denne meddelelse indebærer en reel risiko for, at denne ansøger i denne medlemsstat bliver udsat for umenneskelig eller nedværdigende behandling som omhandlet i chartrets artikel 4 (dom af 16.2.2017, C.K. m.fl., C-578/16 PPU, EU:C:2017:127, præmis 65).
- 82 I denne forbindelse skal det fremhæves, at en sådan meddelelse ikke i sig selv kan anses for at indebære, at den pågældende udsættes for en sådan risiko.
- 83 I denne henseende bemærkes for det første, at det fælles europæiske asylsystem er blevet udformet i en kontekst, hvor det kunne lægges til grund, at alle de deltagende stater, uanset om der er tale om medlemsstater eller tredjelande, overholder de grundlæggende rettigheder, heri indbefattet de rettigheder, som har deres grundlag i Genèvekonventionen og i 1967-protokollen, dvs. non-refoulement-princippet, samt i EMRK, og at medlemsstaterne dermed kan have gensidig tillid til hinanden hvad angår overholdelsen af disse grundlæggende rettigheder (jf. i denne retning dom af 21.12.2011, N.S. m.fl., C-411/10 og C-493/10, EU:C:2011:865, præmis 78), idet samtlige disse stater desuden, således som det er nævnt i nærværende doms præmis 3-5, alle er parter såvel i Genèvekonventionen og i 1967-protokollen som i EMRK.
- 84 Hvad for det andet angår de grundlæggende rettigheder, som en ansøger om international beskyttelse er tillagt, ud over den i Dublin III-forordningens artikel 3, stk. 2, foretagne kodificering af Domstolens praksis vedrørende systemfejl i asylproceduren og i modtagelsesforholdene for ansøgere i den medlemsstat, der er udpeget som ansvarlig som omhandlet i denne forordning, er medlemsstaterne, således som det fremgår af 32. og 39. betragtning til nævnte forordning, ved anvendelsen af forordningen desuden bundet af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis og af chartrets artikel 4 (dom af 16.2.2017, C.K. m.fl., C-578/16 PPU, EU:C:2017:127, præmis 63). Da denne artikel 4 svarer til EMRK's artikel 3, har forbuddet mod umenneskelig for nedværdigende behandling i denne første bestemmelse i overensstemmelse med chartrets artikel 52, stk. 3, samme betydning og omfang som i denne konvention (jf. i denne retning dom af 16.2.2017, C.K. m.fl., C-578/16 PPU, EU:C:2017:127, præmis 67).
- 85 For det tredje og som det er blevet nævnt i nærværende doms præmis 83, er opretholdelsen af en medlemsstats deltagelse i disse konventioner og denne protokol ikke knyttet til dens EU-medlemskab, eftersom medlemsstaterne er parter i Genèvekonventionen og i 1967-protokollen samt i EMRK, to internationale aftaler, som det fælles europæiske asylsystem er baseret på. Det følger heraf, at en medlemsstats beslutning om at udtræde af Unionen ingen indvirkning har på dens pligt til at iagttage Genèvekonventionen og 1967-protokollen, herunder non-refoulement-princippet samt EMRK's artikel 3.
- 86 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det fjerde spørgsmål besvares med, at Dublin III-forordningens artikel 27, stk. 1, skal fortolkes således, at den ikke kræver, at der

skal stå et retsmiddel til rådighed til prøvelse af afgørelsen om ikke at gøre brug af den i denne forordnings artikel 17, stk. 1, fastsatte mulighed, idet dette ikke berører muligheden for, at denne afgørelse kan anfægtes i forbindelse med et retsmiddel til prøvelse af en afgørelse om overførsel.

#### *Det femte spørgsmål*

- 87 Med sit femte spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om Dublin III-forordningens artikel 20, stk. 3, skal fortolkes således, at denne bestemmelse, såfremt der ikke foreligger bevis for det modsatte, skaber en formodning for, at det tjener barnets tarv bedst at behandle dette barns situation som uløseligt forbundet med forældrenes.
- 88 Det skal fastslås, at det fremgår klart af ordlyden af Dublin III-forordningens artikel 20, stk. 3, at dette er tilfældet. Det følger heraf, at det kun er i tilfælde, hvor det er godtgjort, at en sådan vurdering, der er foretaget sammen med vurderingen af barnets forældre, ikke tjener dette barns tarv bedst, at barnets situation skal behandles adskilt fra forældrenes.
- 89 Denne konstatering er i overensstemmelse med 14.-16. betragtning til Dublin III-forordningen og bl.a. denne forordnings artikel 6, stk. 3, litra a), artikel 6, stk. 4, artikel 8, stk. 1, og artikel 11. Det følger af disse bestemmelser, at hensynet til familielivet og nærmere bestemt bevarelsen af familiens enhed principielt tjener barnets tarv bedst.
- 90 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det femte spørgsmål besvares med, at Dublin III-forordningens artikel 20, stk. 3, skal fortolkes således, at denne bestemmelse, såfremt der ikke foreligger bevis for det modsatte, skaber en formodning for, at det tjener barnets tarv bedst at behandle dette barns situation som uløseligt forbundet med forældrenes.

#### **Sagsomkostninger**

- 91 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Første Afdeling) for ret:

- 1) **Artikel 17, stk. 1, i Europa Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 604/2013 af 26. juni 2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne, skal fortolkes således, at den omstændighed, at en medlemsstat, der er udpeget som »ansvarlig« som omhandlet i denne forordning, har meddelt sin beslutning om at udtræde af Unionen i overensstemmelse med artikel 50 TEU, ikke forpligter den medlemsstat, der træffer afgørelsen om, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, til selv i henhold til den i denne artikel 17, stk. 1, fastsatte diskretionære klausul at behandle den omhandlede ansøgning om beskyttelse.**
- 2) **Forordning nr. 604/2013 skal fortolkes således, at den ikke kræver, at afgørelsen af, hvilken stat der er ansvarlig efter de i denne forordning definerede kriterier, og anvendelsen af den i nævnte forordnings artikel 17, stk. 1, fastsatte diskretionære klausul varetages af den samme nationale myndighed.**



- 3) **Artikel 6, stk. 1, i forordning nr. 604/2013 skal fortolkes således, at den ikke pålægger en medlemsstat, der efter de i denne forordning fastsatte kriterier ikke er ansvarlig for at behandle en ansøgning om international beskyttelse, at tage hensyn til barnets tarv og selv at behandle denne ansøgning i henhold til nævnte forordnings artikel 17, stk. 1.**
- 4) **Artikel 27, stk. 1, i forordning nr. 604/2013 skal fortolkes således, at den ikke kræver, at der skal stå et retsmiddel til rådighed til prøvelse af afgørelsen om ikke at gøre brug af den i denne forordnings artikel 17, stk. 1, fastsatte mulighed, idet dette ikke berører muligheden for, at denne afgørelse kan anfægtes i forbindelse med et retsmiddel til prøvelse af en afgørelse om overførsel.**
- 5) **Artikel 20, stk. 3, i forordning nr. 604/2013 skal fortolkes således, at denne bestemmelse, såfremt der ikke foreligger bevis for det modsatte, skaber en formodning for, at det tjener barnets tarv bedst at behandle dette barns situation som uløseligt forbundet med forældrenes.**

Underskrifter

---

\* Processprog: engelsk.